

Gideon Focks relation

Öfwerste Lieutenantens Gideon Focks berättelse om dhen wid Fraunstadt förluppne action åhr 1706. den [3] Febr. daterad Lissa den 15 Febr. samma åhr.¹

Sedan H:r General Rhenskiöldh, in medio Januarii, fick kundskap, att Saxerne ärnade sig in uti Polen, upbröth heela arméen om nattetijden, som då låt på sex mihl omkring uti cantonerquartehr wid Brandenburgske och Schlesiske gräntzerne, hafwandes en swår marche igenom nätter och dagar i denna wintertiden, ländandes ända wägen till Frauenstadt, som ligger en mihl när Schlesiske gräntzen; och efter fienden förspordes wara intet långt der ifrån, upstältes arméen dagen der efter en ordre de bataille, marcherandes ända till Schlesiska gräntzen, lemnandes alt bagage wid Frauenstad; men emedan fienden den dagen intet wille framtee sig; tänckte H:r General Rhenskiöld att på annat sätt anlåcka fienden in i Polen, och marcherade fördenskull samma dagen tillbaka åth Frauenstad, samt dagen der efter ännu en mihl längre tillbaka in i Polen; hwarigenom fienden ock gjorde sig den förste tanckan, att wi undan för honom gingo, kom ock dy wärckel. samma afton till Frauenstad med heela dess armeè; hwar om sådan H:r Gen: Rehnskiöld fick tidig kundskap, lät han försambla heela armeèn under staden Sweitz [Schwetzkau] en mihl från Frauenstad, derest åter armeèn i bataille-ordning upstältes, så att wi wid solens upgång begynte emot fienden att marchera ända till Frauenstadh. Wår armeè war således rangerad, att corps de bataille bestod af Södermanlands regemente samt Smälänningarne å deras högra, och Wässmanlänningarne å deras wänstra sijda; på högre flygelen stod först Lijfdragounerne, sedan en bataillon af Närckingarne, der näst Skånska cavallerie-regementet, där uppå åter en bataillon af Närckingarne, hwariempte Crassous dragoner; ytterst på wänstra flygeln, woro öfwerst Buckwalds dragouner, dännäst en bataillon Wästerbottningar, sedan Adelsfanan, der wid åter en bataillon Wästerbottningar, och sedan Nylänningarne till häst; J reserven stodo öfw: Müllers och öfw: Marskalcks dragouner. Fienden stod uti två långa linier wid Frauenstad äfwen en ordre de bataille upstälte, hafwandes för sig spanska ryttare och några trettijo canoner; och emedan fienden intet wille wåga sig uhr sin fördehl, angrepp wåra fienden med sin fulla mundering, hwarcken afläggjandes kappor eller räntslar; på fiendens högra flygel stodo dess Cavallier Gardie till häst, dess Gardie till foth, samt några frantzöska Granadeur regementen och schweitzerske, på den wänstra stodo ryssarne, som räknades till 6000 man. Wid pass kl:n half 12 kommo wi till träffning, då fienden

¹ Rubriken tillskriven av annan penna.

med canonerne tämmeligen skarpt iförstone uppå oss spelade; wänstra flygeln war innom en half tijmas tijdh på flyckten jagad, och blefwo då alla ryssarne aff vårt cavallerie massacerade, som ock ingen ryss då fick quarteer; på vår wänstra flygel gick något skarpere till; ty emedan Saxernes högra flygel stod upstält wid en by, hwilcken wi måste förbij, när wij dem wille attackera, så kom samma by att coupera oss alt det cavallerie, som vårt infanterie skulle betäckia, hwilcka sedan på andra sidan om byen med fiendens cavallerie kom att träffa, och som åthskillige batailloner af fiendens lågo förtäckte i denna byen, kommo de ock så oförmodeligen dher uth, och oss anföllo uti flanquen; måste altså Wästerbottningarne denna gången uthstå den swåraste träffningen och hade ensamma med hela fiendens högra flygel att giöra, som ock bestod af des bästa folck, woro dock så lycklige, att efter 1 1/2 tijmas skarpa fächtande jagade dem på flyckten; några batailloner nederlade gewär och öfwerkommo med knäfall, bediandes om nådh, de öfrige af infanteriet blefwo alla äfwen fångna, cavalleriet frälste sig med flyckten, lemnandes oss alla deras stycken, som räknas 32, samt några 70 fanor. På platsen räknas 7000 af fienden, och fångna öfwer 8000 deremot wi intet 500 på platsen förlorat dock dubbelt så många blesserade; ibland fiendens äro 180 officerare fångna, deribland 1 Generallieutenant och några öfwerstar, samt andra regimentsofficerare; på vår sida äro döde öfwerste Lilliehök, öfwerstlieut: Cronhielm, och major Snoilski, samt af Wästerbottens regemente, capitainer Johan Durietz, Hagenbeck, Fritski och Fluur; illa blesserade äro öfwerste Buckwald och major Wrangel, samt af Wästerbottningarne capitain Grubb, Blomström, Bandemer och Stahl. Denne stora victorien, för hwilcken man Gudh särdeles har att tacka, är så stoor och märckwärdig, att den som det intet sedt och der närwarit, kan sådant aldrig tänckia. Jag är ock så sielf genom wänstra armen skuten; dock hoppas snart restitution.

G. F.